

Staré noviny

Obec Jaslovské Bohunice

900. výročie prvej písomnej zmienky o obci

Kostol Sv. Michala Jaslovské Bohunice

Nezabúdajte na našu vlasť ani za morom

Prinášame prepis listu a foto z pracovnej knižky Júlie Marko z Paderoviec, ktoré sa našli medzi starými fotkami v Paderovciach. Sú dôkazom o ťažkej dobe, keď sa koncom 19. a začiatkom 20. storočia veľa Slovákov vysťahovalo za prácou do Ameriky. Bola medzi nimi aj 14-ročná Júlia. Preskenovaný pokyn aj s ďalšími fotkami nájdete na našej webovej stránke <http://www.jaslovskébohunic.sk/sk/Obec/Historia/Vystahovalstvo-za-pracou.html>. Tu je prepis pokynu, ktorý dostávali naši občania pred odchodom do Ameriky od Československého červeného kríža:

Naším vysťahovalcom

Odchádzate do Ameriky za svojimi najdrahšími. Dočkali ste sa po dlhých rokoch toho, že vo Vašich rukách ocitol sa dopis amerického konsula, ktorým sa Vám sdeluje, že **MÔŽETE ODÍŠŤ MIMO KVOTU /V PREDNOSTNEJ TRIEDE KVOTY/**.

Viete, ako si máte počínať, aby ste obdržali pas a šťastlive ste sa do Ameriky dostali?

Prečítajte si tento list. Nájdete v ňom poučenie. Keď ste dostali od amerického konsula dopis o tom, že je Vám priznaný status **m i m o k v o t u** na základe podanej žiadosti Vaším mužom, otcom, do Washingtonu, znamená to, že môžete cestovať kedykoľvek /bez pozvánky/, budete-li mať v rukách potvrdenie okresného úradu o tom, že Vám bol pas vystavený /prípadne predĺžený/ a že sa nachádza u ministerstva sociálnej pečlivosti v Prahe.

Pas Vám vystavie okresný úrad. Cestou notárskeho úradu podáte žiadosť o tento. Uvedete v žiadosti, že pas Vám môže byť vystavený na podklade onoho vyzvania od amerického úradu a zejména tiež na podklade výnosu ministerstva sociálnej pečlivosti z dňa 16.febr.1926 čísl.3476 str.9 odstavec 1-2.

Notársky úrad predostrie žiadosť, doloženú príslušnými dokladmi a hlavne dopisom od amerického konsula, okresnému úradu. Pravda, než Vám bude pas vystavený potrvá to určitý čas, lebo sa musí zistiť, i máte všetky dane zaplatené /daň z majetku, obratu, atd./ a či proti Vám nevedie sa u súdu trestné riadenie. U mužov pak sa zistí, či ich odchod môže sa uskutočniť vo smyslu zákona o brannej povinnosti.

Keď okresný súd shladá, že nieto prekážiek, vystaví pas, odošlie na ministerstvo sociálnej pečlivosti a Vás o tom upovedomí súčasne s prinávrátením Vašich dokumentov. Tedy ten dopis, čo ste predložili od amerického konsula, dostanete nazad. Tým sa všade vykážete. Dopis od okresného úradu je pre Vás stále dôležitý, na jeho podklade si vyzvednete v Prahe u ministerstva soc. pečlivosti pas.

A teraz, keď už máte pas vystavený a všetky prípravy skončené, môžete cestovať cez Svatoborice na Prahu. Aby ste neprišli do Prahy príliš zavčasu a nemuseli potom dlho čakať na odjazd k lodi, môžete sa dotázať tej paroplavebnej spoločnosti, u ktorej máte lístok zakúpený, alebo ktorou chcete cestovať, kedy odchádza loď a ako máte svoj odjazd od Vás zariadiť. V dotazu poznamenáte, že cestujete mimo kvotu, aby spoločnosť sa nemýlila a znovu, než Vám dá informácie, nechcela od Vás vyplnenie príslušného dotazníku.

Pred odchodom prezreť dobre všetky listiny, ktoré Vám budú k žiadosti o visum potrebné. Tieto listiny vymenoval Vám americký konsul pri dopise o priznaní visa. Je to hlavne svedectvo lekárske s opisom, nie staršie 1 mesiac pred odchodom, svedectvo zachovalosti s opisom, nie staršie ako 1 mesiac pred odchodom, 2 overené krstné listy, 2 kusy sobášneho listu, fotografie. Nepúšťajte sa do Prahy v domienke, že Vám Vaši príbuzní pošlú peniaze ešte do Prahy. Najprv si

napište o peniaze a len keď tieto máte, vydajte sa na cestu. A peniazi je behom cesty hodne zapotrebiť /na stravu, na rôzne výdavky, atd./

Cez Svatoborice na Morave, kde je štátna zdravotná revisná stanica vysťahovalecká, musí každý **v y s t á h o v a l e c** českosl. št.

p r í s l u š n o s t i zo Slovenska a Podkarpatskej Rusi cestovať. Zariadte si svoj odjazd od Vás tak, aby ste prišli do Svatoboríc ráno. Pojedete cez Žilinu

a Trenč. Teplú. V Trenč. Teplej musíte presadnúť na vlak, ktorý ide na Kyjov. V Kyjove vystúpíte a tam už obyčajne čaká zriadenec št. zdravotnej stanice, ktorá Vás odvedie do Svatoboríc.

Vy, ktorí ste obdržali dopis od amerického konsula o tom, že dostanete visum **PREDNOSTNEJ TRIEDY**, zachováte stejný postup. Musíte si ale byť vedomí toho, že visum si nemôžete vyzdvihnúť kedykoľvek, ako tí, čo idú mimo kvotu, ale len v dobe od 1.do 5. toho ktorého mesiaca, krem mesiaca mája a júna /kedy kvota býva už vyčerpaná/. Musíte tedy svoj príjazd do Prahy zariadiť tak, aby ste v Prahe boli už 1. toho ktorého mesiaca. V Prahe vo vysťahovaleckej stanici dočkáte do odjazdu lodi. Pamätajte si, že visum prednostnej triedy môže dostať len tá osoba, na ktorú je dopis adresovaný. Nemôže na príklad odísť s matkou, ktorá ide za synmi, americkými občanmi, aj mladšie jej dieťa, ktoré je narodené tu. Na toto dieťa výhoda amerického občianstva jeho staršieho súrodenca nijak nepadá. Dieťa to mohlo by odcestovať len vtedy, keby malo už pas ako kvotový vysťahovalec, vystavený a keby tento pas práve prišiel na rad.

VYSTAHOVALCI mimo kvotu i prednostnej triedy pamätajte si, že americké občianstvo Vašich najbližších príbuzných, ktorí Vám odchod vymohli, nijak nezaručujú Váš odjazd i vtedy, keď ste určitou chorobou postihnutí /trachom, pľúcna choroba, kožné choroby, telesná slabosť, duševná ménecennosť, atd./. Americký prezerá všetkých a shladá-li dosť malú telesnú vadu, chorobu, prípadne aj nečistotu tela, hlavy, šatstva, prádla, vysťahovalca k odchodu neodporučá. Pamätajte si, že deti, ktoré odchádzajú za rodičmi, americkými občanmi, majú vedieť čítať aj písať. Chlapci, ktorým je 16 rokov a čítať aj písať nevedia, sú vrátení.

Odchádzajú-li do Ameriky mimo kvotu, lebo v prednostnej triede kvoty vysťahovalci ženského pohlavia do 21 rokov a mužského pohlavia do 16 rokov, musia mať bezpodmienečne spoľahlivého sprievodcu, ktorí by ich sprevádzal, ochranný dozor nad nimi mal, ktorí by bol oprávnený podpísať za maloletých smlúvu s paroplavebnou spoločnosťou a bol zapísaný do cestovného pasu maloletých. Tým môže byť len tá osoba, ktorá do Ameriky odchádza na základe platného a na rad príslušného pasu. – Sprievodcu môže určiť Československý Červený Kríž v Prahe z rad tých osôb, ktoré sú k odchodu vo vysťahovaleckej stanici shromáždzené. Meno sprievodu nemôže byť určené ešte v dobe, kedy vysťahovalec si koná pas, ale len vtedy, kedy už má pas vystavený a príde do Prahy. Preto okresné úrady pri vystavovaní pasu nemusia trvať na tom, aby hneď vedeli meno sprievodu, ale spokojia sa s tým, že maloletý predostrie povolenie sirotského úradu I. stolice, že sprievodcu môže zvoliť Červený Kríž a že sprievodca môže byť vypísaný d o d a t o č n e do cestovného pasu maloletého v Prahe pred policajným riaditeľstvom.

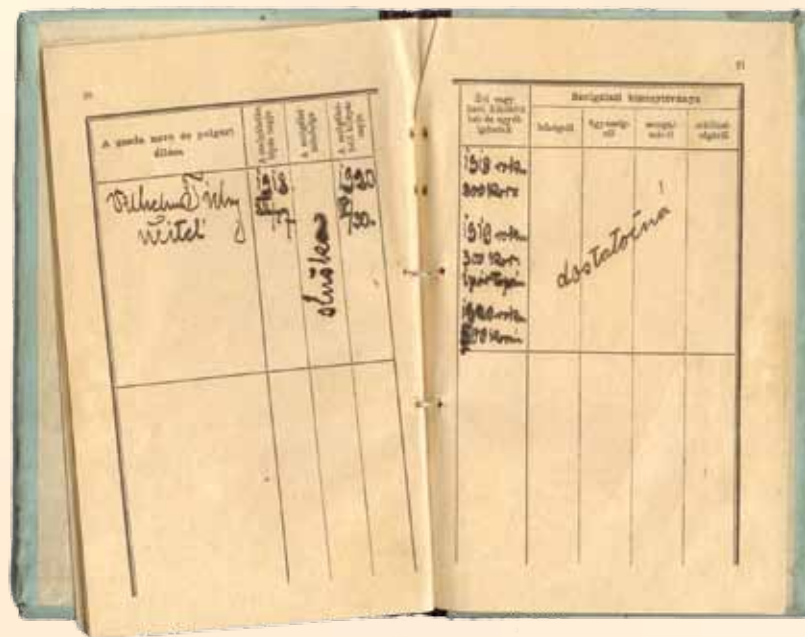
Pracovná knižka - Prvá strana dokladu, ktorú dostala 14-ročná Marková Júlia z Paderoviec pri jej odchode do Ameriky. Slúžila aj ako pracovná knižka - doklad pre sedliaka, u ktorého mala pracovať.

VYSTAHOVALCI, keď odchádzate z rodného kraja, nepredajte naraz všetky svoje polnosti, domok, atď. Dajte ich len do prenájmu a len keď dobre do Ameriky dojdete a poznáte, že si tam zvyknete a že tam budete trvalo žiť, uvažujte o predaji. Naši vystaňovalci zbavia sa často pred odchodom všetkého a pak, keď z niektorých príčin niemsú do Ameriky pripuštění, alebo keď za krátky čas zo zdravotných alebo iných dôvodov navracia sa do rodného kraja, nemajú kde hlavy složiť.

NEZABÚDAJTE NA SVOJU VLAST' ANI ZA MOROM. ODNÁRODNENIE KAŽDÉHO STATOČNÉHO SLOVÁKA JE ZTRÁTA VELIKÁ PRE MALÝ ČESKOSL. ŠTÁT.

ZA ČESKOSLOVENSKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ,
DIVIZIU PRE SLOVENSKO

A.Fídrnucová,
Dr. Cirps.
Ref.emigr.doboru.
riadiťel' divízie

Potvrdenie v knižke od triedneho učiteľa Wilhelma o tom, že Júlia chodila do školy a vie čítať a písať.

Jozefína Matulová so synom - rok 1930

1. sv. prijímanie v kostole Sv. Michala Jaslovské Bohunice

Chlapci z Jasloviec

Divadelné predstavenie žiakov - rok 1933

Pojadný zelovoc v Bohuniciach

Žatva pred rokom 1945

Oddych rodiny pri práci na poli

Záverečná skúška na OSŠ Bohunice - 18. - 19. 6. 1956

Kováčňa

Poštár Ján Gbelec pred poštou

Žatva

Kurz varenia - Jaslovce

Pohostinstvo a obchod v Paderovciach

KD - Paderovce

Deti pri základnej škole v Bohuniciach

Na ihrisku

Nová základná škola v Jaslovských Bohuniciach

Sídlisko